

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Львівський державний університет внутрішніх справ

Кафедра соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Назва програми	освітньо-професійної	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти		перший (бакалаврський)
Код та назва галузі знань		26 «Цивільна безпека»
Код та назва спеціальності		262 «Правоохоронна діяльність» (для підготовки фахівців підрозділів превентивної діяльності)
Вид навчальної дисципліни		вибіркова
Мова викладання		українська

**Інформація про
викладача**

к.психол.н., доцент
Пряхіна Наталія Олексіївна
pryakhina_natalia@i.ua

Пряхіна Н.О., Професійно-психологічна підготовка поліцейського: силабус навчальної дисципліни для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 6 с.

Розробники:

- професор кафедри соціальних дисциплін кандидат психологічних наук, доцент
Наталія ПРЯХІНА

Розглянуто на засіданні кафедри соціальних дисциплін ЛьвДУВС, протокол № 1
від 04.08.2025р.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	
Семестр	3
Кількість кредитів ЄКТС/год.	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	40
• лекційні заняття, год.	12
• семінарські заняття, год.	14
• практичні заняття, год.	14
Самостійна робота, год.	50
Залік	+

Анотація - питання підготовки фахівців для правоохоронних органів є пріоритетним у сучасних умовах. Втім, поліцейський може бути компетентним у певній сфері, але психологічно не готовим на високому кваліфікованому рівні виконувати професійні обов'язки. Тому психологічна готовність не лише пов'язана з компетентністю, а й взаємообумовлює її. Складовими, що детермінують психологічну компетентність поліцейського, є взаємозалежні та взаємообумовлені професійно важливі чинники: знання, уміння, навички, звички, індивідуально-психологічні якості, здібності, мотивація, професійно-психологічна готовність та досвід. Відповідно, саме психологічна компетентність забезпечує науково обґрунтовані, соціально адекватні, професійно виважені й ефективні практики поліцейської діяльності майбутніх правоохоронців. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» є формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра компетентностей: налагоджувати контакти з різними категоріями людей, володіти методами візуальної діагностики, враховувати особливості психоемоційних станів у професійному спілкуванні, володіти методами психологічного впливу, діагностувати психологічні бар'єри, що виникають у професійному спілкуванні та використовувати різні способи їх усунення, знати прийоми підготовки до дій в екстремальних та конфліктних ситуаціях, особливості забезпечення публічної безпеки і порядку, розуміти поняття, видів, стадій стресу, а також наслідки його впливу на організм та поведінку людини.

2. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК):

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству

Результати навчання (РН):

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Теми занять	Кількість годин			
		лекційні заняття	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота
1	Тема № 1. Введення у професійно-психологічну підготовку поліцейських	2	2		10
2	Тема № 2. Психологічні особливості забезпечення особистої безпеки поліцейських	4	4	4	12
3	Тема № 3. Ефективна комунікація поліцейських в екстремальних ситуаціях	4	4	4	14
4	Тема № 4. Удосконалення вмінь та навичок взаємодії поліцейських з об'єктами професійної діяльності	2	4	6	14
Всього		12	14	14	50

Організація навчання і контролю

Проведення занять та консультацій	Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Консультації проводяться за розкладом консультацій викладача, розмішеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 26, (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	<p>Пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки здобувач вищої освіти може відпрацювати: - не пізніше як за один робочий день до проведення останнього практичного, семінарського заняття з навчальних дисциплін (освітніх компонентів), семестровий контроль із яких передбачений у формі заліку. У разі відсутності здобувача вищої освіти на останньому практичному, семінарському занятті з поважних причин, він має право відпрацювати це заняття упродовж тижня з дня усунення поважних причин. Відпрацювання незадовільних оцінок і пропущених навчальних занять здійснюється не більш як за однією темою в один робочий день із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту).</p> <p>Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються з 14.00 до 16.00, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Zoom</p>
Допуск до підсумкового контролю	<p>мінімальна кількість оцінок має становити не менше 1/3 (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число; б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33%), то кожна недостаюча оцінка враховується як «нуль» балів; в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,7, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу; г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені навчальні заняття враховуються як «нуль» балів; д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених навчальних занять не є обов'язковим. У разі якщо здобувач вищої освіти за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної роботи отримав менше 60 балів – «не зараховано», він ліквідує академічну заборгованість за окремим графіком на визначених вище умовах. Такий здобувач вищої освіти має покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для отримання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості. У разі якщо здобувач вищої освіти до моменту ліквідації академічної заборгованості повторно не отримав 60 балів, ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання, отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100-бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може отримати не більше 60 балів.</p>
Система оцінювання	<p>Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту), які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС</p> <p>Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських заняттях.</p> <p>Оцінювання знань та умінь на семінарських заняттях здійснюється за</p>

п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання.

Оцінка «**Добре**» виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення.

Оцінка «**Задовільно**» – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.

Контрольно-вимірвальний педагогічний інструментарій для перевірки СРЗВО науково-педагогічним (педагогічним) працівником включає:

- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінювання усної відповіді на запитання, повідомлення, доповідь;

- перевірка конспекту з теми, що вивчається самостійно;

- оцінка виконаного та оформленого тексту контрольної роботи;

- проведення тестування;

- перевірка виконання письмової роботи з досліджуваної теми

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- актуальність та наукова новизна матеріалу – до 5 балів;

- якість оформлення матеріалів – до 5 балів;

- практичне значення матеріалу для застосування в освітній та/або правоохоронній сфері – до 5 балів;

- змістовність (кількість) активностей – до 5 балів.

Матеріали самостійної роботи оформляються в електронній або письмовій (паперовій) формі на вибір здобувача.

Оцінювання рівня підготовки та виступу з рефератом здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми; матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Добре**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення; матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Задовільно**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита не повністю; матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо тема реферату не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно;

під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.

Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90–100% завдань.

Оцінка «**Добре**» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 75–89% завдань.

Оцінка «**Задовільно**» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 60–74% завдань.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0–59% завдань. Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом: – результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа); – середній бал дорівнює сумі усіх отриманих позитивних оцінок (балів), поділених на відповідну кількість, при цьому: а. мінімальна кількість оцінок має становити не менше 1/3 (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число (наприклад при 4,33 мінімальна кількість оцінок становить 5); б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33%), то кожна забракла оцінка враховується як «нуль» балів; в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,7, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу; г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені навчальні заняття враховуються як «нуль» балів; д. відпрацьовання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених навчальних занять не є обов'язковим.

У разі якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачеві вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

СОБ

$$РАР = МКО + КДО * 0,7 + КНО * 16$$

де: - РАР – результат аудиторної роботи;

- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;

- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33%) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять, передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни.

При цьому, якщо МКО становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;

- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених навчальних занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума

	<p>отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання заліку, визначається як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).</p> <p>Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі заліку за 100–бальною шкалою. Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.</p>
Шкала та критерії оцінювання за шкалою ECTS	<p>Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС</p> <p>https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/normat_doc/norm_doc_lvduvs/polog_pro_organiz_osv_procl.pdf</p>
Критерії оцінки знань ЗВО отриманих у неформальній освіті	<p>Для визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті із навчальної дисципліни загалом, окремого розділу навчальної дисципліни (3-х чи більше тем) здобувач вищої освіти звертається зі заявою (рапортом) до керівника навчального структурного підрозділу про визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів.</p> <p>оцінювання у неформальній та інформальній освіті: 1. Участь у майстер-класах, тренінгах, воркшопах: оцінка може базуватися на активності, якості виконаних робіт, зворотньому зв'язку від тренера/викладача. 2. Самостійне навчання: оцінка може ґрунтуватися на результатах виконання завдань, створенні проектів, участі у онлайн-курсах та форумах, самооцінці. 3. Волонтерська діяльність: оцінка може базуватися на результатах діяльності, отриманих навичках, відгуках керівників та колег.</p>
Способи забезпечення академічної доброчесності	<p>Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126</p> <p>https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/naukova%20diyalnist/documents/pol05.pdf</p> <p>та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»</p>

4. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Клименко І.В. Теорія і практика психологічного забезпечення професійної підготовки поліцейських : дис.... доктора психол. наук : 19.00.06. Харків, 2019. 490 с.
2. Професійно-психологічна підготовка поліцейського / Я.М. Когут, Ю.Ц. Жидецький, Ю.І. Кіржецький та ін.; за ред. Я. М. Когута; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2022. 404 с.
3. Професійно-психологічна підготовка працівників слідчих підрозділів : навч. посіб. / І.В. Жданова, П.В. Макаренко, Н.Е. Мілорадова та ін. ; за заг. ред. І.В. Жданової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр.справ. Харків:

ХНУВС, 2014. 516 с.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. / О. О. Євдокімова, І. В. Жданова, Д. В. Швець та ін.; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

5. Розов В. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності в схемах і таблицях : навч.-наоч. посіб. Київ : КНТ, 2022. 148 с.

Методичне забезпечення:

1. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: програма навчальної дисципліни для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 10 с.

2. Пряхіна Н.О. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: робоча програма навчальної дисципліни для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 21с.

3. Пряхіна Н.О. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: плани проведення семінарських та практичних занять для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 11 с.

4. Пряхіна Н.О. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: методичні рекомендації для підготовки до семінарських та практичних занять для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 18 с.

5. Пряхіна Н.О. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262«Правоохоронна діяльність». Львів: ЛьвДУВС, 2025. 12 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>
3. Веб-сайт Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua
4. Веб-сайт Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www1.lvduvs.edu.ua>
5. Journal of Police and Criminal Psychology. The Official Journal of the Society for Police and Criminal Psychology. URL: <https://www.policepsychology.org/Journal>
6. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua>
7. Офіційний сайт/веб-сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua>

8. Освітньо-науковий портал Міністерства внутрішніх справ України.
URL: <https://osvita.mvs.gov.ua/educational-portal>